

Oponentský posudek diplomové práce Jiřího Šindeláře: Drobní savci v potravě sovy pálené ve východním Středomoří.

Oponovaná diplomová práce má celkem 74 stran základní části včetně 10 stran citované literatury, 10 tabulek a 27 grafických příloh (mapa, ilustrace, grafy), a dále 37 stran přílohy s doplňkovými texty a tabelárními přehledy.

Základním cílem diplomové práce bylo zpracovat a vyhodnotit nebývale početný vzorek vývržků sebraný vedoucím diplomové práce v různých regionech východního Středomoří v letech 1988–2010 a po doplnění literárními údaji se pokusit o analýzu meziregionálních rozdílů v druhové skladbě a dominantní struktuře společenstev drobných savců.

Hned v úvodu je třeba konstatovat, že diplomant se svého úkolu zhostil velmi dobře a ve formě diplomové práce předkládá hodnotnou studii, která po jistých doplněních a opravách spíše formálního rázu je připravena k publikování. Ocenit je třeba nejen počet zpracovaného materiálu (přes 28 tisíc kosterních fragmentů odpovídajících více než 9 tisícům jedinců), ale i promyšlený a realistický přístup k vyhodnocení nashromážděných dat včetně různých sofistikovaných forem statistické analýzy. Diplomant se nespokojil pouze s jednoduchým srovnáním meziregionální struktury společenstev (tafocenóz), ale do hodnocení vedle geografického aspektu zapojil i faktory ostrovního efektu a aridizace území. Diplomová práce zároveň ukazuje na dobrou znalost zoogeografické problematiky regionu, která se odráží nejen v početném souboru použité literatury, ale zejména schopnosti diplomanta využít již publikované výsledky v hodnocení vlastních poznatků (mimořádná je i skutečnost, že seznam literatury je úplný bez chybějících citací, což nebývá u diplomových prací zcela obvyklé). Stručné shrnutí výsledků práce naznačuje, že přes jistou uniformitu jádrové struktury sledovaných vzorků (převaha 5 eustabilních taxonů) lze rozlišit do několika geograficky podmíněných kategorií. Cenné výsledky přináší i „doplňková“ morfometrická analýza 3 druhů rejskovitých (např. neprůkazná odlišnost kyperské a pevninské populace *Crocidura suaveolens*).

Nicméně od oponenta se tradičně žádá, aby nejenom chválil, ale upozornil i na problematická místa rukopisu. V tomto směru má oponent ztíženou situaci, neboť příležitostní k výtkám je poskrovnu. V obecné rovině mi nepřipadá příliš šťastné zahrnovat do analýz i výsledky získané od jiných druhů sov; zejména výra velkého a příp. puštíka obecného, jejichž potravní strategie jsou výrazně odlišné od sovy pálené a v případě většího množství materiálu by mohly výsledky zkreslovat (což se naštěstí netýká této práce, ale z metodologického hlediska je to obecně krok diskutabilní). Nehledě k tomu, že nadpis práce hovoří o sově pálené. Obdobně problematické je i začlenění *subfossilních* vzorků do shlukové analýzy dominantní struktury *recentních* tafocenoz (např. Obr. 11). Dále na str. 43 (a posléze i v Závěru) diplomant upozorňuje na nízký stupeň obrusu zubů u *Suncus etruscus* a dává to do souvislosti s relativně nízkým věkem (resp. absencí starších věkových kategorií, str. 64), ale nemůže to být spíše způsobeno konzumací na obrus méně náročné potravy u tohoto nejmenšího hmyzožravce?

K celkově dobrému dojmu oponované diplomové práce přispívá i její dobrá grafická úprava. I když se autor nevyhnul menšímu počtu formálních chyb, povětšinou překlepů (část z nich jsem označil tužkou přímo v práci), je to zcela okrajová záležitost, která celkově dobrý dojem z předložené práce nekazí. Závěrem snad jen postesknutí, že diplomová práce takové úrovně by si jistě zasloužila alespoň stručný anglický souhrn, jak bývá v současnosti zvykem (a na některých univerzitách i povinností).

Závěr: předložená diplomová práce Jiřího Šindeláře představuje kvalitní odbornou studii založenou na početném materiálu, odpovídající metodice a studiu adekvátní literatury včetně nejaktuálnějších citací. Diplomant dobře zvládl nejen metodické postupy (zpracování materiálu, determinace, matematicko-statistická analýza), ale i interpretaci získaných výsledků na pozadí poměrně komplikovaného teoretického zázemí celé problematiky zoogeografie a chorologie drobných savců Středomoří. Šíří záběru přinášejí získané výsledky ucelený pohled na meziregionální rozdíly druhové diverzity drobných savců ve východním Středomoří a v budoucnu se bezpochyby se stanou nedílnou součástí dalších zoogeografických studií v tomto regionu. Už z toho důvodu doporučuji výsledky adekvátním způsobem upravit k publikaci. K celkově pozitivnímu dojmu z předložené práce přispívá i její dobrá formální úprava. Na základě výše uvedených skutečností plně doporučuji diplomovou práci jmenovaného přijmout k obhajobě.

RNDr. Miloš Anděra, CSc.
Národní muzeum, Praha

05.09.2012